

Zpráva z 61. plenárního zasedání komise CEN TC278 „Inteligentní dopravní systémy“

Termín konání: 10. - 11. 10. 2018

Místo konání: Brusel (BE), zasedací místnost CEN-CENELEC

Zástupci ČR: Petr Bureš

1 Struktura zprávy

Informace o podrobném vývoji norem každé skupiny, jsou v kompetencích jednotlivých gestorů, **k tomu jim slouží reporty konvenorů jejich skupin (viz poslední tabulka zprávy)**. Ve zprávě se soustředí uji na hlavní probíraná témata a upozornění na některé relevantní / zajímavé dokumenty.

Struktura zprávy je následující:

- Stručné shrnutí jednání
- Komentovaný program jednání (dle bodů agendy)
- Informace o ad hoc skupinách a „liaison“ reporty
- Závěr a seznam relevantních dokumentů a odkazů
- (pravidelně) Revize stavu informačních webů komisi

2 Stručné shrnutí jednání

Dvoudenní jednání. První den věnován reportu konvenorů, workshop se nekonal, druhý den závěru reportu konvenorů, zprávám z ad-hoc skupin a projektových týmů a reportu spolupracujících organizací.

Hlavní probíraná témata, kromě reportu konvenorů patřila

- ukázka práce s webem projex-online na cen.eu,
- problémy s reakčními dobami editorů CEN, a vůbec dobou potřebnou pro vytvoření normy,
- zrušení skupiny WG12 AVI/AEI která již dosáhla svých cílů a
- oživení skupiny WG4 TTI kvůli práci na revizi normy RDS-TMC a také
- neúspěch při zpřístupnění strojově čitelných souborů online.

Dále se řešily letáky pro propagaci určitých norem a ukázka propagačního videa k TransModelu.

3 Komentovaný program jednání (dle bodů agendy)

3.1 Zahájení, revize bodů a rozhodnutí z předchozího jednání

Prezentující: Maarten Peelen (MP)

Zasedání bylo zahájeno v 10:00. Zasedání je ve formě školních lavic.

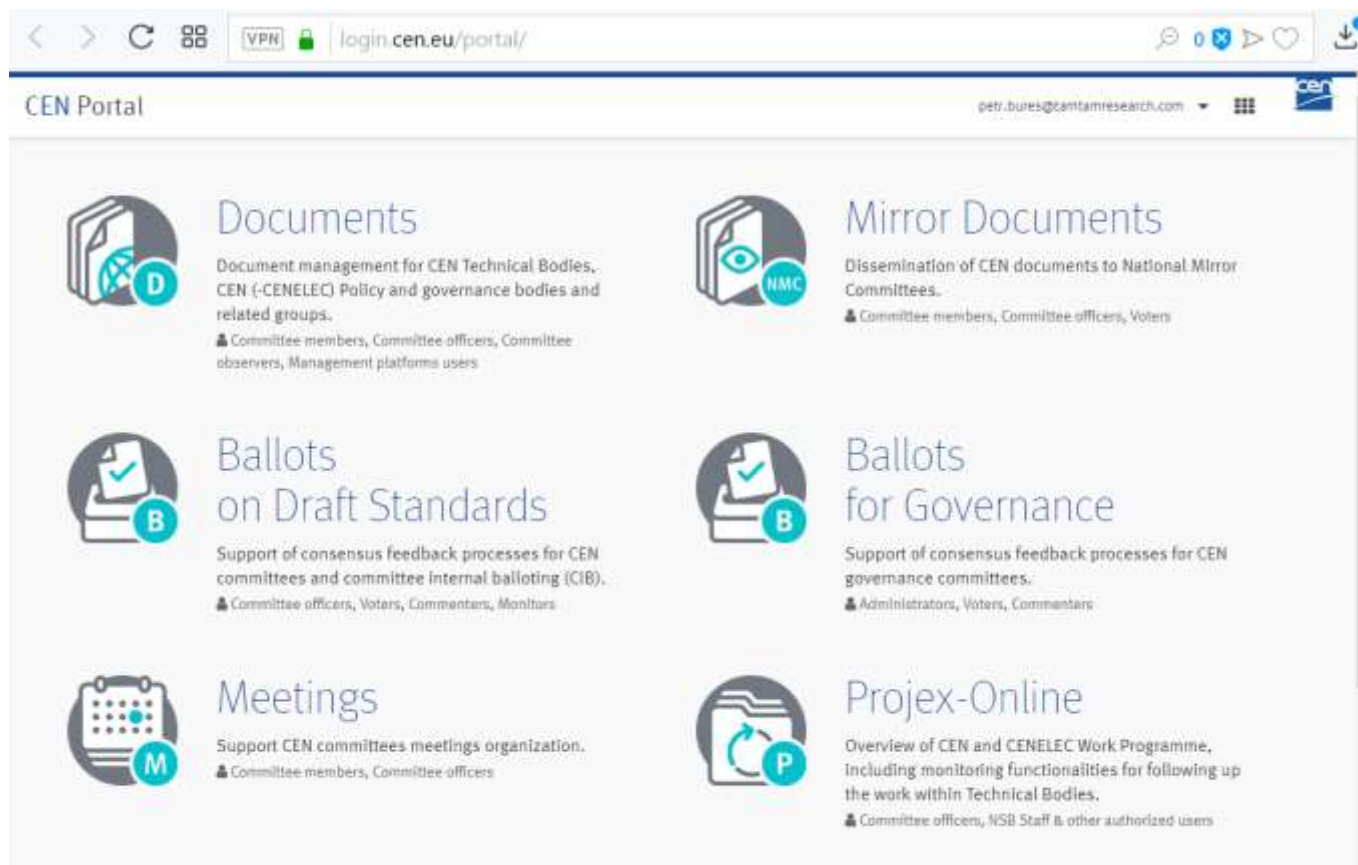
Byl odsouhlasen, bez připomínek, zápis z posledního jednání komise a představena agenda. MP představil statistiku práce komise, nyní máme projekt s číslem 500 (první v roce 1993, slovník), dále následovala revize předchozích rozhodnutí a korespondenčních rozhodnutí.

Jedním z „akčních bodů“ z minulého zápisu byla distribuce dokumentu N3740 pravidla GDPR, dále liaison s ETSI kvůli interferenci ve skupině WG1, spolupráce se SPARX systems a tisková zpráva.

Řeší se letáky, na (promotion) publikaci naší práce na veřejnosti, mohl by na to být i rozpočet (FR) ...

Revize rozhodnutí z předchozí schůzky a rozhodnutí v mezičase, bez připomínek.

Revize projektů, 4 nové / ještě neschválené projekty, mezi které patří i METR se možná posunou do fáze, kdy budou ze strany EK financovány.

Obrázek 1 weby CEN (projex-online)

MP znovu prezentuje práci s webovým portálem CEN pro přihlašování k účasti na jednáních pracovních skupin. Web: portal.cen.eu či sd.cen.eu a také s webem „projex-online“, existuje jeden přístup pro všechny členy Komise, MP zpřístupní heslo.

Bob Williams a další poukazují na problémy s časem reakce editorů CEN, normy jsou prokazatelně odeslány, ale editory nejsou zařazeny ke zpracování a tak uvíznou CEN i řadu měsíců, to je pro projekty financované Komisí nepřijatelné. BW má problémy s konkrétními položkami TS17249-3, CEN má problémy s editory dokumentů. DIN a AFNOR také zdržují práci na normách kvůli překladu, to by se ale mohlo změnit, jsou případy, kdy překlad není požadován, ale pravidlo z toho asi nebude.

Není stanovena skupina pro sepsání rozhodnutí a MP přistupuje k nekonvenčnímu kroku, kdy se rozhodnutí nebudou hlasovat až na konci ale i v průběhu jednání, nakonec se to podařilo tak napůl.

3.1.1 Reakce a rozhodnutí Komise

Skupina WG 12 byla z rozhodnutí komise formálně rozpuštěna.

Zajímavý dokument [N3621](#) a [N3703](#) týkající se strojově čitelných souborů (MRF).

Nebyla přijata norma v eCall pro „propojený mobil“, pro aktivní účast byli pouze 3 státy, je zapotřebí 4. Podle BW musí být tato norma přijata a zpracována, prý je to jsou mařeny lidské životy ☹

3.2 Revize prací financovaných Komisí

Prezentující: Maarten Peelen (MP) a následně vedoucí projektových týmů.

MP představil status financovaných akcí z EC, viz následující obrázek, od minula žádná změna. Práce některých projektových týmů teprve začíná. Více o práci konkrétních týmů je v samostatné kapitole.

GRANT	Short name	Start	IR start	Final Report
SA 2014-04	eCall eUTRAN	2016-01-01	2017-01-01	2018-03-01
SA 2014-05	extending eCall	2016-07-01	2017-09-01	2018-10-01
SA 2014-06	eCall shared ITS Station	2016-07-01	2018-03-01	2019-03-01
SA 2015-06	Transmodel	2016-08-01	2018-10-01	2019-12-01
SA 2015-08	EFC 4	2015-12-01	2017-12-01	2019-06-01
SA 2016-03	TN-ITS	2017-01-01	2017-10-01	2018-10-01
SA 2016-06	Urban ITS Location Ref	2017-01-01	2018-08-01	2019-09-01
SA 2016-07	Urban ITS Mixed Vendor (NEW)	2017-09-01	2019-03-01	2020-05-01
SA 2016-08	Urban ITS TMSS	2017-01-01	2018-06-01	2019-07-01
SA 2016-09	Urban ITS Emission Mngmt	2017-01-01	2018-05-01	2019-06-01
SA 2016-10	Urban ITS Data Mdl and Interfaces (NEW)	2017-09-01	2018-12-01	2020-05-01
SA 2016-13	Urban ITS Models and def for new modes	2017-09-01	2019-01-01	2020-04-01
SA xxxx	NetEx support training		Under Approval by CEN	
SA xxxx	EFC 5		Approved by CEN / Quotation development	
SA xxxx	C-ITS secure communications		Under approval European	

Obrázek 2 Přehled standardizačních projektů financovaných Komisí (obrázek z minulého zasedání)

3.3 Prezentace pracovních skupin

Prezentaci měly pouze následující aktivní skupiny:

- WG1 elektronický výběr poplatků
- WG3 veřejná doprava
- „oživená“: WG4 dopravní a cestovní informace
- WG7 prostorová data
- WG8 silniční data
- ~~zrušená: WG12 Automatická identifikace vozidel a zařízení~~
- WG15 eSafety
- WG16 Kooperativní ITS
- WG17 Městské ITS

Ostatní skupiny jsou buď zrušeny, nebo pozastaveny, či jejich činnost probíhá pouze na úrovni ISO.

WG 1 Elektronické vybírání poplatků

Prezentující / konvenor: Jesper ENGDAHL

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Přehledná prezentace. Informace o verzování norem a s tím naložit (viz dokument N1819).

Veřejně dostupná databáze efc brán na www.asecap-pzdb.com

Přehled norem i se strojově čitelnými dodatky je dostupný stránce TC278, adresa:

<http://tc278.eu/index.php/efc#EFCstandards>.

WG 3 Veřejná doprava osob

konvenor: Dominique DESCOLAS (DD)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Norma 13149 (NeTEx, SiRi) je ve veřejné dopravě podporována asociací ItxPT (<http://itxpt.org>), výhradně založené pro její podporu. Ostatní normy pro výměnu dat ve veřejné dopravě jsou skupinou separátně propagovány na webových samostatných stránkách, dobrá ukázka přístupu ke komunitě, Transmodel (<http://www.transmodel-cen.eu>), NeTEx (<http://netex-cen.eu>). Dalším novým propagovaným standardem je OpRA (<http://www.transmodel-cen.eu/standards/opra/>).

Na stránce TransModel je k dispozici nové video.

WG 4 dopravní a cestovní informace

Konvenor: Paul Burton (PaBu)

Dokument: ---

Pouze ústní zpráva o tom proč je pracovní skupina oživována.

Jon Harrod Booth (JHB) vysvětluje, proč se tehdy přistoupilo ke zrušení skupiny. Kvůli revizi norem by bylo vhodné vzbudit tuto skupinu (N3827). Skupina je díky starému postupu oživena s původním číslem, pro nové skupiny už toto nebude možné.

Konvenor WG3 (DD) si stěžuje, že skupina TTI má špatné jméno. Hájí teritorium pracovní skupiny WG3, zcela špatně a špatném místě, je to děs.

Paul Burton dává „první“ report skupiny. Jedním z důvodů je revize norem RDS-TMC a druhým je pouze Evropská položka týkající se grafického slovníku (databáze dopravního značení).

WG 7 Prostorová data ITS

Konvenor: Loïc BLAIVE

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Pracuje se na TS 17268 – výměna atributů k silničním datům.

Pokračují práce na přípravě GDF 5.1, která zavádí koncepty polygonové reprezentace silnice místo / jako doplněk k vektoru středové čáry, pro účely autonomních vozidel.

Problém s účastí ve skupině WG7, LB se snaží rozšiřovat tým, znovu se pokusím někoho najít.

WG 8 Silniční dopravní data (DATEX)

Prezentující / konvenor: Dick DE WINTER

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

K revidované normě 16157 p4 a p5 přišlo hodně komentářů (zejména UK a FR), budou se tím zabývat.

U části 6 parkování se řeší soulad s netex a datex. PT1709 pracuje na částech 8 a 9 (něco jako ISO WG9/UMTS). Práce na protokolech má velké zpoždění. Pracuje se na standardizaci PSM (místo UML)

Přehled norem i se strojově čitelnými dodatky je dostupný na stránce: www.datex2.eu

WG 12 Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů

Prezentující / konvenor: Knut Evenson

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Revize ASN.1, vše funguje.

Navrhuje zrušit skupinu a případné revize dělat pomocí lidí na úrovni TC. **Schváleno.**

WG 15 eSafety (tísňové volání eCall)

Prezentující / konvenor: Bob Williams

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Ukazuje leták k eCallu, je vidět, že dělali na koleni.

Řeší se eCall pro motorky, problém s hlasovou odezvou do PSAPu, motorkář je dost daleko od motorky, PSAP nemá odezvu, neví se co dělat, to by měl řešit koncept tzv. „linked mobile“ (PWI), FR a DE byly ale **zásadně** proti této položce. BW vysvětluje, že to nepochopili. Na postoji to ale nic nemění. Pro aktivaci položky je potřeba získat ještě jednu zemi, BW lobuje.

Problémy se zpožděním CEN, editoři jsou neschopní.

Interoperabilita s aftermarket eCall., financován í prací se řeší prostřednictvím projektu CEF

NWI eCall pro autonomní vozidla, nová doplňková data.

WG 16 Kooperativní systémy

Prezentující / konvenor: Robert Sykora

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

RS prezentuje informace z posledního setkání skupiny v Budapešti, viz zápis.

WG 17 Městské ITS

Prezentující / konvenor: Knut Evenson

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

KE prezentuje práci skupiny, žádná změna od minulého zasedání. Koordinují 10 paralelních projektových týmů, (DATEX, TN-ITS, TM 2.0, ..., METR). Mnoho nových týmů, koordinujících s týmy TM (řízení dopravy) a MVE (mixed vendor environment). Dále KE popisuje činnost jednotlivých týmů.

Skupina se aktivně schází s EK a C-ITS platformou. Webové stránky www.urbanits.eu.

3.4 Pozastavené / zrušené skupiny

- WG 2 Systémy řízení dopravy nákladů a vozového parku - Skupina zrušena na 58. zasedání.
- WG 5 Řízení dopravy - Činnost skupiny pozastavena.
- WG 6 Management parkování - Činnost skupiny pozastavena.
- WG 9 Vyhrazené spojení krátkého dosahu - Činnost skupiny pozastavena
- WG 10 Rozhraní člověk-stroj - rozhodnutí uspat (zrušit) skupinu. Vše se řeší na úrovni ISO.
- WG 12 Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – skupina rozpuštěna
- WG 13 Architektura systémů ITS - V CEN zrušena, pouze v ISO
- WG 14 Pokráčkové systémy pro navrácení odcizených vozidel - Činnost skupiny pozastavena.

4 Informace o ad hoc skupinách, projektech a „liaison“ reporty

4.1 Report o komisi ISO TC204

Prezentující / předseda: Dick Schnacke

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Prezentace dění v Budapešti... viz Budapešťský report.

Dick Schnacke (DS) reportuje o práci Komise TC204, věnuje se zejména vytvoření nové pracovní skupiny WG19 zaměřené na „integrovanou mobilitu a chytrá města“ (v CEN Urban-ITS).

4.2 Report Projektových týmů

M456 Městské ITS

Tento mandát je celý pokryt činností skupiny PT1701. Finální zpráva o činnosti se očekává v polovině příštího roku.

M338 EETS

Jesper Enghdal probírá restartovaný pokus o zavedení EETS a jeho dopady na standardizaci.

4.3 Strategické záležitosti

CEN TC226 report (Loic Blaive)

Řeší se propojení pracovních položek komise TC278 a TC226, která se zabývá provozem autonomních vozidel a senzorickými systémy. Zatím beze změny od minula.

Koordinační skupina ITSG (Hans Nobe)

Řeší koordinaci při vývoji norem s ETSI, při projektu C-Roads. Z minula: Pokud máme jako skupina normy, které chceme prosadit, tak tato koordinace není cesta kupředu, KE tvrdí, že je to zabetonované a je vždy lepší jít rovnou na Komisi.

Strojově čitelné soubory (MP)

Vypadá to, že se nic nestane. Normalizační orgány bojují proti (zejména AFNOR je proti tomu, proč?) bojí se, že pokud něco uvolní tak, pokud se něco stane, budou mít potíže. Ptám se na řešení ISO, tedy sdílení kódu na githubu... diskuse.

4.4 Další činnost komise

Dále byl věnován prostor členům Komise k vyjádření netýkajících se předchozího Programu. ME reviduje, jak pracovní skupiny využívají weby a prostředky CEN, viz následující obrázek.

Current status and areas for improvement

	Use of CEN Meetings tool	Deadlines and availability: Agenda/ Minutes	Use of CEN's participants list (exploitation rights on L1)	Participation by Registered experts only	Use of Livelin
WG 1 EFC	YES	YES	NO (ISO)	YES	YES
WG 3 PT	NO	Somewhat (accept SG 1,4)	NO	NO	Somewhat (accept SG1,4,10)
WG 4 TTI					
WG 7 TN-ITS	YES	YES	YES	YES	YES
WG 8 DATEX	YES	YES	NO	YES	NO
WG 15 eCall	YES	YES	NO	YES	YES
WG 16 C-ITS	YES (ISO)	YES (ISO)	YES	YES	YES (ISO)
WG 17 Urban	YES	YES	YES	YES	YES
CEN/TC 278	YES	YES	YES	YES	YES

Obrázek 3 - Přehled používání nástrojů CEN pracovními skupinami TC

Paul Burton (PB) by rád obnovil činnost skupiny WG4 v CEN kvůli aktualizaci norem souvisejících s RDS-TMC a TPEG. TISA „něco“ nechce udělat, ale v rámci skupiny v CEN by to mohlo jít. MP reaguje, nejprve dát na stůl položky, které by skupina řešila, poté se dá přistoupit k obnově skupiny.

5 Revize stavu informačních webů komise

5.1 České odkazy

- Konsolidovaný web projektu standard: <https://www.standardland.cz>
- Modul 1: Extract www.silmos.cz/standard/extracts_list.php?lang=en
- Modul 2: Standard www.silmos.cz/standard
- Modul 3: ITSterminology www.ITSterminology.org
- Slovník dopravy: <http://slovníkdopravy.cz>
- Přístup k dokumentům CEN na UNMZ <http://domino.cni.cz:80>

5.2 Zahraniční odkazy

- Přístup k dokumentům CEN <https://projex.cen.eu>
- Web na organizaci setkání CEN a ISO <https://sd.iso.org/meetings/>, <https://sd.cen.eu/meetings/>

- Přístup do LiveLinku: <http://cen.iso.org/livelink/livelink> (<https://login.cen.eu/>)
- Prohlížení norem a terminologie <https://www.iso.org/obp/ui/#search>
- Web komise CEN TC278 <http://tc278.eu>
- ETSI portál <https://portal.etsi.org/tb.aspx?tbid=702&SubTB=702,707,708,709,710,711>
- Web s terminologií pro EFC a EETS <http://www.nb-eets.eu/glossary/>
- Web skupiny Městské ITS (studie a dokumenty) <https://www.urbanits.eu>

6 Závěr a seznam relevantních dokumentů a odkazů

Další termíny zasedání jsou:

- Březen 2019 (NL)
- Září 2019 (SE)

6.1 Dokumenty z jednání

Dokumenty z jednání by měly být přístupné prostřednictvím databáze domino. Současný stav (12. 10. 2018) viz tabulka níže.

dokument	popis	Druh	Vystaveno
N3798	M546 annual report 2018	INF	27.08.2018
N3817	WG 16 status report	INF	14.09.2018
N3808	WG 1 status report	INF	14.09.2018
N3807	WG 15 status report	INF	14.09.2018
N3826	WG 15 status report	INF	21.09.2018
N3825	61st plenary meeting secretariat report	INF	21.09.2018
N3824	Letter ETSI concern input TC 278 C-ITS delegated act	INF	21.09.2018
N3819	WG3 status report	INF	21.09.2018
N3818	WG8 status report	INF	21.09.2018
N3828	WG7 status report	INF	02.10.2018